

Konsument nemá hospodářského a tudíž ani právního nároku, aby se mu dostávalo předmětu potřeby v cenách umožněných jen majetkovou ztrátou anebo aspoň vzdání se občanského zisku na straně toho, kdo jej předmětem tím opatřuje a tak plní svou společenskou funkci.

Tuto zásadu vyslovil nejvyšší soud jednaje o tomto případě:

V lázeňském místě L. byla r. 1920 zřízena mlékárna, která odebírala v sezoně lázeňské, tedy za letního parna, mléko sladké ze tří různých dvorů, aniž by bylo drahou aneb jinak postaráno o chladicí prostředky. Z množství průměrně 18.000 litrů přišla sotva třetina ve stavu sladkém a k vaření způsobilém, kteráž podávána byla sedícím hostům lázeňským ve skleničkách. Cena tohoto mléka v drobném prodeji byla vypočtena tak, aby se uhradila ztráta vzniklá zkysáním a sražením ostatních dvou třetin odebraného mléka, které se mohlo zpeněžit potom jen ve výrobě sýra a tvarohu se značnou ztrátou proti ceně nákupní. Lichevní soud zabýval se jen poměrem ceny prodejní a nákupní za tuto jedinou třetinu, kdežto ztrátu vzniklou při zbytku odmítnul do počtu pojeti, a uznal žalovaného vinným z přečinu předražování ve smyslu § 7 čís. 3 zák. ze dne 17. 10. 1919 č. 568 sb., k tomu bezpodmínečně.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací tento rozsudek zrušil hned v neveřejném zasedání z těchto důvodů:

Obrany obžalovaného, že přizpůsoboval postupně cenu požadovanou při prodeji mléka na sklenice vlastním nákladům nabývacím a možností jinakého zužitkování celého smlouvou zajištěného a dodaného množství mléka, jak se postupně v sezoně utvářily, zejména vzhledem na množství mléka, nedocházejícího ve stavu použitelném ku prodeji na sklenice, soud nalézací vůbec nedbal a nepřezkoumával ani výpočty, kterými obžalovaný požadovanou cenu ospravedlňoval. Patrně nepokládal tuto obranu s hlediska právního za závažnou a jen tak lze si vysvětliti, že odmítnul vývodní návrhy obhájcovy. V tom byl však na omylu, neboť by bylo trvati na častěji již vyslovované zásadě, že zcizovatel předmětu potřeby není oprávněn hojiti se na spotřebiteli požadováním vyšší ceny, než by byla odůvodněna konkrétními náklady nabývacími, za ztráty utrpěné při obchodech jiných, není tím řečeno, že by bylo v případech, jako je přítomný, hospodářsky a právně přípustno drobiti jednotný nákup zboží ve velkém k účelu zcizení jeho v drobném prodeji podle použitelnosti jednotlivých dodávek, vybrati si za předmět posouzení jen částečné množství došlé ve stavu dopouštějícím nejvyšší cenu prodejní a pak na jedné straně

bráti v počet pouze ceny požadované za zboží došlé ve stavu bezvadném, nedbati pak vůbec cen, za jaké bylo lze zužítovati a za jaké obžalovaný vskutku zcizoval zboží z dodávek porušených, nakupovaných však za stejnou cenu a zatížených stejnou základní reží jako dodávky bezvadné.

Rozhodnost v posuzování obou skupin případů spočívá ve zřeteli na moment risika, jakožto jedné ze složek nabývacích nákladů zcizovatelových.

Obchodník, jenž kalkuluje cenu nabytého zboží pro prodej, zahrnul ve výpočet svůj přiměřené risiko ztráty, nemůže býti již uznán za oprávněna, aby nadprůměrnou ztrátu snad při prodeji tohoto zboží pak utrpěnou přesouval do cen zboží jiného, poněvadž konsument není povinen nésti risiko životního povolání obchodníka. Při obchodu však, který dle povahy případu dlužno pokládati za jednotný, nutno již a contrario právě řečeného přihlížeti k risiku tohoto obchodu v celku, anebo — což vyjde na jedno — přiznati obchodníkovi, zejména při tak choulostivém předmětu potřeby, jakým jest v dobách letních mléko, při kalkulaci cen za zboží v bezvadném stavu došlé přiměřenou přírážku na vyrovnání ztráty, utrpěné bez vlastní viny při dodávkách porušených. Soud nalézací v žádné formě k otázce této nepřihlédl, jako se vůbec neobíral otázkou zavinění obžalovaného po stránce subjektivní.

Rozhodnutí ze dne 25. ledna 1922 čís. jedn. Kr II 939/21.

Dr. Sušil.

Ku skutkové povaze §u 155 lit. a tr. z.

Dle skutkových zjištění v odpor vzatého rozsudku hodil stěžovatel proti hlavě Hynka A. ze vzdálenosti asi 10 kroků prudce sekýrkou, takže letěla těsně vedle jeho hlavy a bylo, jak se praví v rozhodovacích důvodech, neštěstí zabráněno jen tím, že se A. uhnul rychle stranou.

Nalézací soud vzal dle rozsudkových důvodů za prokázáno, že stěžovatel předsevzal vyličený čin v úmyslu způsobiti A. těžké poškození tělesné, čili jak přesněji zní výrok rozsudkový, přivoditi některý z těžkých výsledků, zmíněných v § 152 tr. z. Je tudíž zřejmo, že rozsudek podřaduje čin stěžovatelův skutkové podstatě dle druhé věty § 155 a) tr. z.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti pouze potud, že se nález rozsudku soudu nalézacího doplňuje tím způsobem, že trestný čin v něm uvedený nebyl dokonán náhodou a že se tudíž obžalovaný R. F. dopustil zločinu nedokona-